

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ฐานทัพอากาศ ตั้งอยู่ ดอนเมือง มีทหารอากาศที่ประจำเฉพาะในกรุงเทพฯ มีจำนวนประมาณ 17,419คน เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยและความมั่นคงของชาติ และเป็นหน่วยงานรัฐขนาดใหญ่ที่ทั้งที่ทำงานและที่พักอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ในบริเวณใกล้เคียงกันที่อยู่บริเวณดอนเมืองมาเป็นเวลานาน ที่พักอาศัยที่ทางหน่วยงานจัดให้มีทั้งหมดประมาณ 4,903หน่วย ที่พักสวัสดิการทั้งประทวนและสัญญาบัตรที่จัดให้เป็นประเภทบ้านแถวและแฟลต ส่วนบ้านเดี่ยวจะมีเฉพาะระดับสัญญาบัตรเท่านั้น โดยที่พักระดับสัญญาบัตรมีจำนวนทั้งสิ้น 1,837ยูนิต ส่วนระดับประทวนมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 3,066ยูนิต และมีบางส่วนจะได้รับการช่วยเหลือในเรื่องเงินค่าเช่าบ้านและเช่าซื้อบ้างเล็กน้อยตามระดับชั้นยศ เนื่องด้วยที่พักสวัสดิการไม่เพียงพอจึงต้องมีการจัดสรรที่พักโดยมีหลักเกณฑ์ การพิจารณาบรรจข้าราชการ ผู้มีสิทธิเช่าพักอาศัยและผู้อาศัยตามความจำเป็นและความเดือดร้อน ตามปกติเมื่อเจ้าหน้าที่ที่ได้รับสวัสดิการบ้านพักก็จะอยู่อาศัยในบ้านสวัสดิการจนเกษียณ สำหรับผู้เกษียณอายุราชการให้ผู้พักอาศัยทั้งหมดย้ายออกจากบ้านพักอาศัยภายใน 90 วัน

ดังนั้นปัญหาที่สำคัญสำหรับข้าราชการที่ได้รับสวัสดิการที่พักอาศัยตอนขณะยังทำงานอยู่แต่เมื่อเกษียณอายุราชการ ทหารอากาศเหล่านี้ต้องออกจากที่พักภายใน 90วัน ซึ่งทหารอากาศเหล่านี้เป็นระดับประทวนซึ่งมีรายได้น้อยจะไปอยู่ที่ไหนถ้าไม่ได้มีการเตรียมที่อยู่อาศัยเอาไว้ก่อน ถ้าจะเตรียมหลังเกษียณคงเป็นไปได้ยากเพราะบ้านอายุที่ได้ก็เพียงพอแค่ใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเท่านั้น การกู้เงินจากสถาบันการเงินก็เป็นไปได้ยากเช่นกัน และปัญหาในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับคนหลังเกษียณก็มีมากมาย ตามที่ (นพ.บรรลุ ศิริพานิช, 2536) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุมีอยู่ 3ประการดังนี้ 1.การเปลี่ยนแปลงในอาชีพและรายได้ 2.การเปลี่ยนแปลงในจิตวิทยาสังคม 3.การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและสรีรวิทยา

ดังนั้นการเตรียมตัวในด้านต่างๆเอาไว้ก่อนเกษียณอายุจึงมีความสำคัญมากตามที่ (ศิริรงค์ ทัพสายทอง, 2530) ได้กล่าวไว้ในการวางแผนหรือเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุมีความสำคัญมากเพราะคนเกษียณจะมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างมากในทุกๆด้าน

จึงเป็นประเด็นที่น่าศึกษาว่าเจ้าหน้าที่ที่จะเกษียณอายุเหล่านี้มีการเตรียมตัวเรื่องที่อยู่อาศัยหลังเกษียณหรือไม่ เพราะถ้าไม่มีแล้วจะไปอยู่ที่ไหน ถ้ามีการเตรียมจะเตรียมในรูปแบบไหน เพื่อเป็นแนวทางให้สำหรับคนที่จะเกษียณ รัฐและเอกชนในการเตรียมที่อยู่อาศัยต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย ศึกษารวบรวมข้อมูล ทฤษฎี โดยการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทหารอากาศตอนเมืองจากทางเอกสาร เช่น ระเบียบการเข้าพักอาศัย, โครงสร้างองค์กร, ฐานข้อมูลรวมกรมกำลังพล และรวบรวมจากหนังสือ, เอกสารทางวิชาการ, งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิ โดยการใช้แบบสอบถาม ในเบื้องต้น เพื่อศึกษาข้อมูล ประชากร คือ ทหารอากาศระดับประทวนที่อายุ51-60ปีและพักบ้านสวัสดิการมีจำนวนทั้งสิ้น 522คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขึ้นโดยใช้ทฤษฎีการสุ่มตัวอย่างของ Herbert Arkin Raymond R. Colton ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน+,- 5% สำหรับประชากรจำนวน522คน ต้องการขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่า222คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ แบ่งเป็น 4ชั้นภูมิ ตามเขตที่พักจำนวน 4เขต เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลประชากร สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และแบ่งกลุ่มเตรียมกับไม่เตรียมก่อนในเบื้องต้น หลังจากนั้นทำการศึกษาถึงสภาพความเป็นอยู่และรายละเอียดในการเตรียมกับไม่เตรียมของทั้งสองกลุ่มอีกที โดยใช้การสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ตัวแปรโดยการ crosstab

ตารางที่ 6.1 แสดงสรุปผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเตรียมและไม่เตรียมที่อยู่อาศัย

เพศ	กลุ่มเตรียม		กลุ่มไม่เตรียม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	113	95.0	98	95.1
หญิง	6	5.0	5	4.9
อายุ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 53 ปี	32	26.9	25	24.3
53-55 ปี	58	48.7	41	39.8
มากกว่า 55 ปี	29	24.4	37	35.9
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	4	3.4	1	1.0
แต่งงาน	113	95.0	99	96.1
หย่าร้าง	2	1.7	3	2.9
จำนวนบุตร	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	2	1.7	7	6.8
1 คน	25	21.0	16	15.5
2 คน	65	54.6	53	51.5
3 คน	16	13.4	22	21.4
มากกว่า 3 คน	11	9.2	5	4.9
ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	114	95.8	94	91.3
ปริญญาตรี	5	4.2	9	8.7
บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คนเดียว	1	.8	4	3.9
ภรรยา/สามี	11	9.2	10	9.7
บุตร	2	1.7	4	3.9
ภรรยา/สามีและบุตร	105	88.2	85	82.5

รายได้ประจำรวมทั้งครอบครัวต่อเดือน	กลุ่มเตรียม		กลุ่มไม่เตรียม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า15,000บาท	-	-	3	3.0
15,000 - 25,000 บาท	76	63.9	78	75.7
25,000 - 35,000 บาท	29	24.3	17	17.5
35,000 - 50,000 บาท	10	8.4	2	1.9
สูงกว่า 50,000 บาท	4	3.4	2	1.9
รายได้พิเศษรวมทั้งครอบครัวต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	27	22.7	22	21.4
5,000 - 10,000 บาท	11	9.2	6	5.8
10,001 - 20,000 บาท	15	12.6	7	6.8
20,000 บาทขึ้นไป	6	5.0	3	3
ไม่มี	60	50.5	65	63
เงินออมทั้งครอบครัวต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	28	23.5	23	22.3
1,001 – 2,000 บาท	21	17.6	25	24.3
2,001 – 3,000 บาท	15	12.6	12	11.7
3,000 บาทขึ้นไป	32	27	11	10.7
ไม่มี	23	19.3	32	31.1
รายจ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	43	36.1	45	43.7
1,001 – 2,000 บาท	49	41.2	48	46.6
2,000 บาทขึ้นไป	27	22.7	10	9.7
ระยะเวลาการอาศัย	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	41	34.5	39	37.9
11 - 20 ปี	50	42.0	45	43.7
20 ปีขึ้นไป	28	23.5	19	18.4

อายุราชการ	กลุ่มเตรียม		กลุ่มไม่เตรียม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	41	34.5	14	13.6
11 - 20 ปี	50	42.0	64	62.1
20 ปีขึ้นไป	28	23.5	25	24.3
ปัญหาเกี่ยวกับที่พักอาศัย	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	95	79.8	80	77.7
มี	24	20.2	23	22.3
ที่มาของรายได้เมื่อเกษียณอายุ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บำเหน็จ/บำนาญ	118	99.2	102	99
ลูกหลาน	30	25	30	29.1
ประกอบอาชีพ	35	29	21	20.4
การวางแผนในการใช้จ่ายบำเหน็จ/ บำนาญ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายประจำยามเกษียณอายุ	115	96.6	101	98.1
ลงทุนค้าขาย	22	18.5	19	18.4
ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย	18	15.1	-	-
ซื้อที่อยู่อาศัย	13	10.9	-	-
ฝากธนาคารกินดอกเบี้ย	6	5.0	8	7.8
ลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ	-	-	5	4.9
อื่น ๆ เช่น ผ่อนบ้าน สร้างบ้าน ทำไร่ทำสวน	52	43.7	15	14.6
งานที่คิดจะทำหลังเกษียณ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ทำงาน	49	41.2	48	46.6
ค้าขาย/ทำงานส่วนตัว	41	34.5	31	30.1
ช่วยเหลือลูกหลาน	30	25.2	31	30.1
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	26	21.8	19	18.4
ทำไร่/ทำสวน	15	12.6	16	15.5
อื่น ๆ เช่น หางานอดิเรกทำ	10	8.4	17	16.5

บุคคลที่จะอยู่ด้วยในช่วงที่เกษียณอายุ	กลุ่มเตรียม		กลุ่มไม่เตรียม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คู่สมรส	116	97.5	95	92.2
บุตร	65	54.6	42	40.8
พี่/น้อง	2	1.7	7	6.8
หลาน	1	.8	1	1.0
อยู่คนเดียว	-	-	1	1.0
ความช่วยเหลือจากรัฐ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำในการผ่อนที่อยู่อาศัยใหม่	90	75.6	66	64.1
ร่วมมือกับเอกชน/การเคหะจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้ผ่อนในราคาถูกลง	40	33.6	40	38.8
จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ในที่ดินเดิมที่มี	28	23.5	17	16.5
จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยเดิมที่มี	15	12.6	3	2.9

การศึกษาเรื่อง การเตรียมการด้านการที่อยู่อาศัยเมื่อเกษียณอายุของทหารอากาศระดับประทวน(ที่พักบ้านสวัสดิการและอายุตั้งแต่ 51-60) โดยมีกลุ่มประชากร 522 คน โดยมีการสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 222 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

6.1 กลุ่มที่เตรียมการด้านที่อยู่อาศัยเมื่อเกษียณอายุ จำนวน 119 คน ได้นำเสนอผลการศึกษเป็น 3 ส่วน เรียงตามลำดับดังนี้

6.1.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

6.1.2 การศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมด้านที่อยู่อาศัยหลังเกษียณ

6.1.3 ความช่วยเหลือจากรัฐ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย

6.2 กลุ่มที่ไม่เตรียมการด้านที่อยู่อาศัยเมื่อเกษียณอายุ จำนวน 103 คน ได้นำเสนอการศึกษาเป็น 3 ส่วนคือเรียงตามลำดับดังนี้

- 6.2.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 6.2.2 การศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมด้านที่อยู่อาศัยหลังเกษียณ
- 6.2.3 ความช่วยเหลือจากรัฐ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย

6.1 กลุ่มเตรียม

6.1.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเตรียม

เมื่อพิจารณาถึงสถานภาพโดยรวมของกลุ่มเตรียม ส่วนใหญ่เป็นชายถึงร้อยละ 95 อายุอยู่ระหว่าง 53-55ปี ร้อยละ48.7 สถานภาพแต่งงาน ร้อยละ95 มีบุตร2คน ร้อยละ54.6 การศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 95.8 อยู่อาศัยภรรยา/สามีและบุตร ร้อยละ 88.2 รายได้ประจํารวมทั้งครอบครัวต่อเดือน 15,000-25,000บาท ร้อยละ 63.9 รายได้พิเศษต่ำกว่า 5,000บาท ร้อยละ 22.7 เงินออมต่ำกว่า 1,000บาท ร้อยละ 23.5 รายจ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย 1,000-2,000บาท ร้อยละ 41.2 ระยะเวลาการพักอาศัยในบ้านพักสวัสดิการ 11-20ปี ร้อยละ 42 อายุงาน 11-20ปี ร้อยละ 42 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับที่พักสวัสดิการ ร้อยละ79.8

6.1.2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมด้านที่อยู่อาศัยหลังเกษียณ

เมื่อพิจารณาการเตรียมที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่อยู่ระหว่างกำลังผ่อน ร้อยละ 41.2 อัตราผ่อนต่อเดือน มากกว่า 5,000บาท ร้อยละ 42.9 อันดับสอง เพื่อสร้างใหม่เพราะมีที่ดินแล้ว ร้อยละ29.4 กรรมสิทธิ์ในที่ดินส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ร้อยละ60 งบประมาณในการก่อสร้างต่ำกว่า 500,000บาท ร้อยละ62.9 อันดับสาม เพื่อปรับปรุง ร้อยละ15.1 ส่วนใหญ่ปรับปรุงบริเวณภายนอกรอบๆบ้านให้ดีขึ้น ร้อยละ61.1 รองลงมา ปรับปรุงภายใน ร้อยละ 50 ส่วนกรรมสิทธิ์เป็นของพ่อแม่-ญาติพี่น้อง ร้อยละ61.1 งบประมาณในการปรับปรุง 50,000-100,000บาท ร้อยละ 50 อันดับสุดท้ายอยู่ระหว่างกำลังหาซื้อ ร้อยละ 14.3 ราคาที่ต้องการ 500,000-1,000,000บาท ร้อยละ 70.6 ปัจจัยที่สำคัญ1-5 เรียงลำดับในการตัดสินใจซื้อ คือ 1. ราคา 2. เงื่อนไขการชำระเงิน 3. รูปแบบสวยงาม 4. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 5. สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งเงินที่นำมาใช้ในการเตรียม ส่วนใหญ่มาจากเงินกู้ อันดับสองเงินบำเหน็จ/บำนาญ และเงินออมอันดับสาม ประเภทที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นทาวน์เฮาส์ ร้อยละ52.1 ทำเลที่ตั้ง ปริมาณล ร้อยละ67.2 ที่มาของรายได้เมื่อเกษียณส่วนใหญ่มาจากบำเหน็จ/บำนาญ การวางแผนใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายประจำยามเกษียณ ส่วนใหญ่หลังเกษียณไม่ต้องการทำงาน บุคคลที่ต้องการอยู่ด้วยหลังเกษียณ คือ คู่สมรส

6.1.3 ความช่วยเหลือจากรัฐ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย

ส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือจากรัฐ/หน่วยงาน ที่เกี่ยวกับด้านที่อยู่อาศัย คือ จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำในการผ่อนที่อยู่อาศัย อันดับสองร่วมมือกับเอกชน/การเคหะจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้ผ่อนราคาถูกลง

6.2 กลุ่มไม่เตรียม

6.2.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มไม่เตรียม

เมื่อพิจารณาสถานภาพส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 95.1 อายุอยู่ระหว่าง 53-55ปี ร้อยละ39.8 แต่งงาน ร้อยละ96.1 มีบุตร 2คน ร้อยละ51.5 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ91.3 อยู่อาศัยกับภรรยา/สามีและบุตร ร้อยละ82.5 รายได้ประจำรวมทั้งครอบครัวต่อเดือน 15,000-25,000บาท ร้อยละ75.7 รายได้พิเศษ ต่ำกว่า 5,000บาท ร้อยละ21.4 เงินออมอยู่ที่ 1,000-2,000บาท ร้อยละ 24.3 รายจ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย 1,000-2,000บาท ร้อยละ46.6 ระยะเวลาการอาศัยในบ้านพักสวัสดิการ 11-20ปี ร้อยละ 43.7 อายุงาน 11-20ปี ร้อยละ 62.1 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับบ้านพักสวัสดิการ ร้อยละ77.7

6.2.2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลการเตรียมด้านที่อยู่อาศัยหลังเกษียณ

ส่วนใหญ่สาเหตุที่ไม่เตรียมที่อยู่อาศัยก่อนเกษียณเพราะมีบ้านเป็นของตนเองแล้ว รองลงมา รายได้ไม่เพียงพอ และอันดับสามกลับไปอยู่บ้านพ่อแม่ ประเภทที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเดี่ยว ร้อยละ44.7 กรรมสิทธิ์เป็นของพ่อแม่ ร้อยละ 39.8 ทำเลที่ตั้งอยู่ต่างจังหวัด ร้อยละ 57.3 ที่มาของรายได้เมื่อเกษียณส่วนใหญ่มาจากบำเหน็จ/บำนาญ ส่วนใหญ่นำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายประจำยามเกษียณ และไม่ต้องการทำงานหลังเกษียณ ส่วนบุคคลที่ต้องการอยู่ด้วยหลังเกษียณ คือ คู่สมรส

6.2.3 ความช่วยเหลือจากรัฐ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย

ส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือจากรัฐ/หน่วยงาน ที่เกี่ยวกับด้านที่อยู่อาศัย คือ จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำในการผ่อนที่อยู่อาศัย อันดับสอง ร่วมมือกับเอกชน/การเคหะจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้ผ่อนราคาถูกลง

6.3 สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มเตรียมกับกลุ่มไม่เตรียม

จากการศึกษาครั้งนี้ได้ค้นพบประเด็นต่างๆที่น่าสนใจดังนี้

1. รายได้ประจำรวมทั้งครอบครัวต่อเดือน กลุ่มคนที่เตรียม ไม่มีคนที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000บาท และรายได้ตั้งแต่ 25,000บาทขึ้นไปมีจำนวนที่สูงกว่ากลุ่มไม่เตรียม ซึ่งทั้ง2กลุ่มส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 15,000-25,000บาทมากที่สุด
2. รายได้พิเศษรวมทั้งครอบครัวต่อเดือน ของกลุ่มคนที่เตรียมมีมากกว่ากลุ่มที่ไม่เตรียมในทุกช่วงระดับรายได้และคนที่ไม่มีการเตรียมด้วยเช่นกัน
3. เงินออมทั้งครอบครัวต่อเดือน ของกลุ่มคนที่เตรียมมีมากกว่ากลุ่มที่ไม่เตรียมในทุกช่วงระดับของเงินออมยกเว้น ระดับ1,000-2,000บาท คนที่ไม่เตรียมมีเปอร์เซ็นต์ที่มากกว่ากลุ่มคนเตรียม และกลุ่มคนที่เตรียมมีเปอร์เซ็นต์ที่ไม่ออมก็น้อยกว่ากลุ่มที่ไม่มีการเตรียม
4. ค่าใช้จ่ายในการอยู่อาศัยของทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่อยู่ช่วง 1,000-2,000บาทมากที่สุด แต่กลุ่มเตรียมเปอร์เซ็นต์ค่าใช้จ่ายในการอยู่อาศัยจะสูงกว่ากลุ่มไม่เตรียม ในช่วง2,000บาทขึ้นไป
5. กลุ่มเตรียมรายได้เมื่อเกษียณจะมากจากการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มไม่เตรียมและเปอร์เซ็นต์การพึ่งพาลูกหลานก็น้อยกว่ากลุ่มไม่เตรียม
6. กลุ่มเตรียมงานที่คิดจะทำหลังเกษียณเช่น ค่าขาย/ทำงานส่วนตัว มีเปอร์เซ็นต์มากกว่ากลุ่มไม่เตรียม และส่วนที่คิดจะอยู่บ้านเฉยๆก็น้อยกว่ากลุ่มไม่เตรียม
7. ความต้องการการช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัยจากรัฐ/หน่วยงานทั้ง2กลุ่มต้องการจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำในการผ่อนที่อยู่อาศัยมากที่สุด อันดับ2 คือ ร่วมมือกับเอกชน/การเคหะจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้ผ่อนราคาถูก แต่เมื่อเทียบเปอร์เซ็นต์กลุ่มไม่เตรียมความต้องการร่วมมือกับเอกชน/การเคหะจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้ผ่อนราคาถูก มีมากกว่ากลุ่มเตรียม

6.4 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีการเตรียมที่อยู่อาศัยก่อนเกษียณอายุ

พ.อ.อ.พฤช สุวรรณพฤช อายุ 52ปี สังกัด คปอ. พักอาศัยอยู่บ้านสวัสดิการบ้านแถว เขต 2 มีลูก 4คน จบการศึกษาหมดทุกคน ภรรยาทำงานบริษัทTOT ชื้อบ้านไว้ที่หมู่บ้านชมสวน รัญญบุรี คลอง13 เป็นบ้านเดี่ยว2ชั้น ขนาด 58ตรว. โดยซื้อผ่าน กบข. กู้ร่วมกับภรรยา กู้ได้100% ชื้อเมื่อปีพ.ศ. 2544 ราคา 9แสน ผ่อนเดือนละประมาณ6,000บาท ผ่อนหมดปี พ.ศ.2559 หลังเกษียณ2ปี

พ.อ.อ.วิชัย กลิ่นกระจาย อายุ53ปี สังกัด สก.ทอ. พักอาศัยอยู่บ้านสวัสดิการบ้าน
แถว เขต2 มีลูก 4คน จบการศึกษาหมดทุกคน ชื่อบ้านไร่ที่หมู่บ้านการเดินทิวลำ ชื่อเมื่อปีพ.ศ.2546
โดยผู้ร่วมกับลูก และผ่อนร่วมกับลูกด้วย ส่วนภรรยารับจ้างเล็กๆน้อยๆ

พ.อ.อ. กิตติศักดิ์ วนิชกุล อายุ58ปี สังกัด ศวอ. พักอาศัยอยู่บ้านสวัสดิการแฟลต เขต6
มีลูก2คน ทำงานแล้วลูกชายรายได้ประมาณ40,000บาท ลูกสาวรายได้20,000บาท ภรรยาขายของ
เล็กๆน้อยๆเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายภายในบ้าน ชื่อบ้านที่หมู่บ้าน ลินทร์ สุขาภิบาล3 ผ่อนเดือนละ7,600
บาท ช่วยผ่อนกับลูก ไม่มีหนี้สินด้านอื่นๆเลย ออมเงินได้เดือนละ10,000-15,000บาท ฝากเข้าแบงก์
ไทยพานิชย์ทุกเดือน หลังเกษียณจะหารธุรกิจทำเสริม

สรุปจากการสัมภาษณ์ทั้ง3ท่านที่มีการเตรียมที่อยู่อาศัยได้เป็นอย่างดี ให้ความเห็น
ตรงกันว่าการจะออมได้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างรายรับกับรายจ่าย 1.ต้องมีรายได้ที่เพียงพอ
สำหรับการใช้จ่ายบางคนอาจใช้น้อยก็เลยมีออมแต่สำหรับคนที่ใช้มากต้องหารายได้เสริมโดยการ
ทำงานพิเศษเพิ่มนอกเวลา 2.สำหรับคนที่รายได้พอประมาณหรือไม่มีรายได้เสริมอื่นๆก็ต้องประหยัด
รู้จักใช้จ่ายแต่สิ่งที่ไม่จำเป็นเพราะจากการสัมภาษณ์ให้ความเห็นตรงกันว่าไม่สามารถออมได้เพราะไม่
รู้จักควบคุมตนเอง ใช้เงินผิดประเภทเช่น เล่นการพนัน ชื่อของฟุ่มเฟือย เช่น กู้เงินมาเพื่อซื้อรถขับ เป็น
หนี้เป็นสินเพราะกู้มากินมาเที่ยว มีสังคัมมาก สังสรรค์มาก โดยเฉพาะตอนยังหนุ่มจึงไม่เหลือเงินที่จะ
ออมแต่กลับมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จึงเป็นการยากที่จะมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ ข้อเสนอแนะ
จากทั้ง3ท่านให้ความเห็นตรงกันว่า ถ้าจะให้ทหารอากาศเหล่านี้มีการออมเงินเพื่อที่อยู่อาศัยต้องใช้
การบังคับออมตั้งแต่ยังหนุ่ม และให้รัฐ/หน่วยงานร่วมมือกับเอกชนช่วยเหลือในการสนับสนุนสร้างที่
อยู่อาศัยในราคาไม่แพงและไม่ไกลที่ทำงานมาก โดยหักผ่านทางสวัสดิการ เพราะมีเจ้าหน้าที่จำนวนมาก
มากซื้อที่อยู่อาศัยผ่าน กบข.เมื่อปี2544 จำนวนมาก และในปัจจุบันก็มีเจ้าหน้าที่จำนวนมากซื้อที่อยู่
อาศัยของการเคหะเพราะราคาไม่แพงและกู้ได้100% และหักเงินเดือนโดยอัตโนมัติเป็นการบังคับออม
ทางอ้อม ซึ่งวิธีการบังคับอมนี้น่าจะได้ผลมากที่สุด ถ้าจะให้คนเหล่านี้สร้างนิสัยการออมเองคงจะ
ยาก และมีอีกประเด็นหนึ่งที่ทั้ง3ท่านเหมือนกันคือ ไม่มีภาระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตรแล้วเพราะบุตร
ศึกษาจบและทำงานรับผิดชอบตัวเองได้แล้วและทั้ง3ท่านบุตรมีส่วนร่วมช่วยเหลือในเรื่องการเตรียมที่
อยู่อาศัยด้วย ดังนั้นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตรก็เป็นภาระสำคัญที่ทำให้การออมเป็นเรื่องยาก ผลจากการ
สัมภาษณ์เพื่อเป็นแนวทางให้กับคนอื่นๆ เพื่อเตรียมในเรื่องที่อยู่อาศัยก่อนเกษียณและเป็นข้อมูล
ให้กับรัฐและหน่วยงานในการจัดสวัสดิการและกำหนดนโยบายต่างๆเพื่อให้ทุกคนสามารถมีที่อยู่
อาศัยเป็นของตนเองได้ก่อนเกษียณเพื่อขจัดปัญหาไร้ที่อยู่อาศัยยามเกษียณราชการไปแล้ว

6.5 ข้อเสนอแนะ

1. รัฐบาล/หน่วยงานควรมีการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ข้าราชการและคนในครอบครัวมีอาชีพเสริมที่ทำนอกเวลาทำงาน โดยจัดให้มีการอบรมวิชาชีพเสริมในหลักสูตรต่างๆ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรือถ้าคิดก็ควรคิดในราคาที่ถูกลง โดยจัดให้มีการอบรมในช่วงเย็น/วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มรายได้ในครอบครัวได้แล้วยังทำให้คนในครอบครัวรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นการลดปัญหาสังคมอีกทางหนึ่ง และทำให้ข้าราชการเหล่านั้นมีอาชีพเสริมเมื่อเกษียณอายุไปแล้วด้วย

2. รัฐบาล/หน่วยงานควรมีการสนับสนุนและวางแผน ในเรื่องการออมที่เกี่ยวกับด้านที่อยู่อาศัย โดยอาจกำหนดเป็นข้อบังคับให้มีการออมตั้งแต่อายุน้อยๆ โดยอัตราการออมตามระดับเงินเดือน อายุงานมากเงินเดือนมากออมมาก อายุงานน้อยเงินเดือนน้อยออมน้อย ซึ่งระยะเวลาที่กำหนดให้ออมประมาณ 20-25 ปี ขึ้นกับอายุของแต่ละคนและให้สอดคล้องกับสวัสดิการที่พักที่รัฐบาล/หน่วยงานจัดให้ ซึ่งควรมีการกำหนดระยะเวลาในการพักอาศัยด้วยเพื่อเป็นการลดภาระของรัฐบาล/หน่วยงาน และเป็นการแบ่งปันสวัสดิการที่พักอาศัยให้คนใหม่ได้มีโอกาสพักเพราะบ้านพักสวัสดิการมีจำนวนจำกัด และเป็นการช่วยให้ทุกคนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองก่อนเกษียณ แต่รัฐบาล/หน่วยงานควรให้การช่วยเหลือเพิ่มเติม เช่น ในรูปเงิน ส่วนลด สิทธิพิเศษต่างๆ สิทธิทางภาษี โดยให้ตามอัตราที่ออมมาด้วย และสำหรับคนที่สามารถออมได้มากหรือครบก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ ควรมีโบนัสพิเศษให้เพิ่มเติมอีก

3. รัฐบาล/หน่วยงานควรรหาแนวทางร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาที่อยู่อาศัยในราคาเหมาะสม คุณภาพดีและอยู่ไม่ไกลจากที่ทำงานมากเกินไปในรูปแบบต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้อยู่อาศัย

4. รัฐบาล/หน่วยงานควรรณรงค์และให้ความรู้ ประโยชน์ของการออมและการลงทุนในรูปแบบต่างๆ

5. เป็นข้อมูลให้เอกชนในการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้ตรงกับความต้องการและกำลังซื้อในกรณีเจ้าหน้าที่ฐานทัพอากาศ ประเภทที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม คือทาวน์เฮาส์ ระดับราคาไม่เกิน 7 แสนบาท อยู่บริเวณไม่ไกลที่ทำงานมาก เช่น บริเวณสายไหม, รัชฎญบุรี

6. ควรมีการแก้ไขพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านที่กำหนดให้เบิกค่าเช่าซื้อได้ต้องอยู่ในห้องที่ซึ่งถ้าเป็นกรุงเทพมหานคร ก็ได้แค่กรุงเทพมหานครเท่านั้น ปริมาณขอไม่ได้กรณีจังหวัดปทุมธานีก็จะไม่ได้เช่นกัน ซึ่งทำให้ข้าราชการไม่สามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้านตรงนี้ได้เท่ากับเป็นการเสียโอกาส ถ้าจะสิทธิซื้อในกรุงเทพฯ ราคาที่สูงเกินไปซึ่งข้าราชการเหล่านี้ไม่มีกำลังพอ

6.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาในเรื่องการเตรียมที่อยู่อาศัย ของกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบ ให้เป็นแนวทางในการเตรียมที่อยู่อาศัยและเป็นข้อมูลเพิ่มมากขึ้นในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่างๆเพื่อช่วยให้คนเกษียณอายุทุกคนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง